

Het Recreatief Gebruik

van P-Veluwe Poolseweg

L. de Schutter, R. Beunen & R. Oosterhaven

Het recreatief gebruik van P-Veluwe Poolseweg

Lauran de Schutter
Raoul Beunen
Ruud Oosterhaven

Wageningen Universiteit
Departement Omgevingswetenschappen
Leerstoelgroep Landgebruiksplanning

April 2011

Jan en Emilia zijn beiden tussen de 40-49 jaar en bezoeken de P-Veluwe Poolseweg een paar keer per jaar. Jan gaat ook wel eens alleen naar het gebied. Het is een zaterdag in de zomer. Het is er redelijk rustig en dit vinden ze positief. Ze kennen het gebied dan ook goed, want ze komen er vaker. Ze hadden wel wat last van de onverharde toegangsweg naar de P-Veluwe, deze had wat diepe kuilen. Ze komen met de auto omdat de reistijd van 20 minuten een te grote afstand is om met de fiets af te leggen. Er zijn geen speciale voorzieningen bij de Poolseweg. Jan en Emilia komen dan ook voor een korte wandeling. De Poolseweg is een goed startpunt voor verschillende routes. Ze denken ongeveer anderhalf uur in het gebied te verblijven. Zoals wel vaker nemen ze de rode wandelroute Koopmansbos. Ze hebben geen voorziening gemist, maar als ze toch iets moeten aangeven, noemen ze het gebrek van een kleine eet of drinkgelegenheid. Ze wisten niet dat er meerdere P-Veluwe's zijn. Het was dan ook geen bewuste keuze om bij de P-Veluwe te parkeren. Ze twijfelen of het bord goed opvalt, wel vinden ze het mooi en in het landschap passen. De folder over de P-Veluwe kende ze niet en gaf veel nieuwe informatie. Jan en Emilia geven een 7,8 als cijfer.

Inhoudopgave

1 CONTEXT VAN HET ONDERZOEK.....	4
2 RESULTATEN.....	5
2.1 KARAKTERISERING.....	5
2.2 RECREATIEMOTIEF	10
2.3 GEBRUIK.....	15
2.4 WAARDERING.....	24
3 CONCLUSIES/AANBEVELINGEN.....	28
LITERATUUR.....	28
BIJLAGEN.....	29

1 Context van het onderzoek

Dit onderzoek is onderdeel van een grootschalig onderzoek naar het recreatief gebruik van de Veluwetransferia en de P-Veluwe. Voor dit onderzoek zijn op 12 verschillende locaties 3410 enquêtes afgenomen. In de eindrapport van dit onderzoek zijn de verschillende locaties met elkaar vergeleken (Beunen et al., 2010). In het eindrapport zijn ook de achterliggende visie en de methode beschreven. Dit rapport bevat een uitgebreide rapportage van de resultaten van de enquêtes die zijn afgenomen op de P-Veluwe Poolseweg.

P-Veluwe de Poolseweg ligt in het Leuvenumse bos tussen Elspeet en Harderwijk (zie figuur 1). De P-Veluwe ligt wat verscholen in het bos en is via een onverharde weg te bereiken. In de buurt ligt de horecagelegenheid “Hotel De Zwarte Boer”. Vanaf de P-Veluwe starten zes gemarkeerde wandelroutes. Ook het overzichtspaneel 86 van het fietsroutenetwerk ligt in de buurt. Ook zijn er mogelijkheden om het gebied met paard te verkennen. Er is gedurende twee weekenden geënquêteerd. De respons voor deel 2 bedroeg (61%) (zie tabel 1)

Tabel 1 aantal afgenomen enquêtes Poolseweg

Weekend	Aantal enquêtes	Aantal enquêtes (deel 2)
Weekend 9/10 Mei 2009	46	29
Weekend 29/30 Augustus 2009	62	37
Totaal	108	66 (61%)

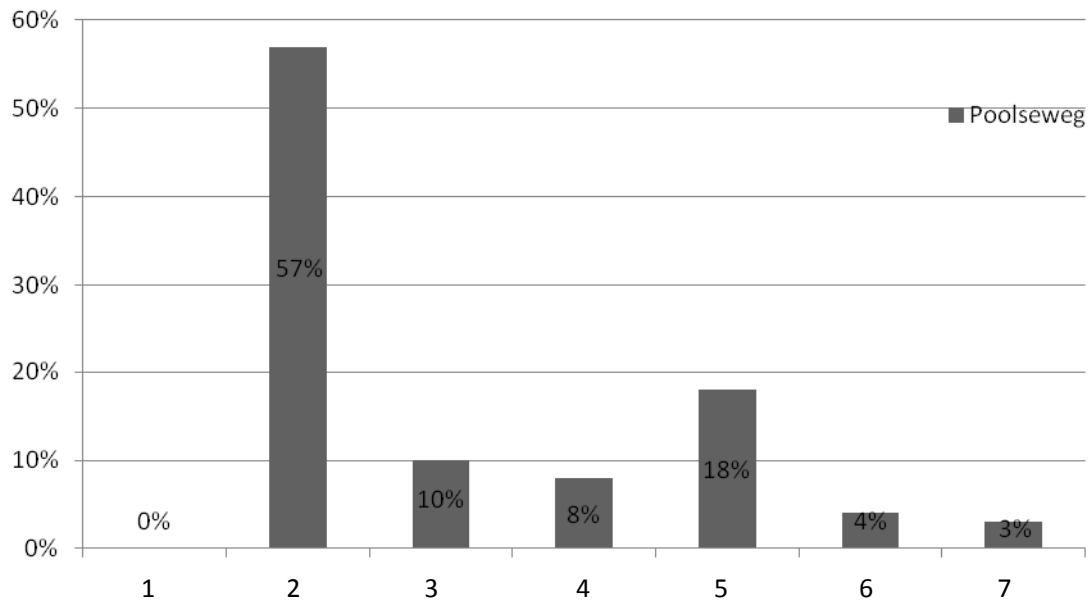
Figuur 1 P-Veluwe Poolseweg

2 Resultaten

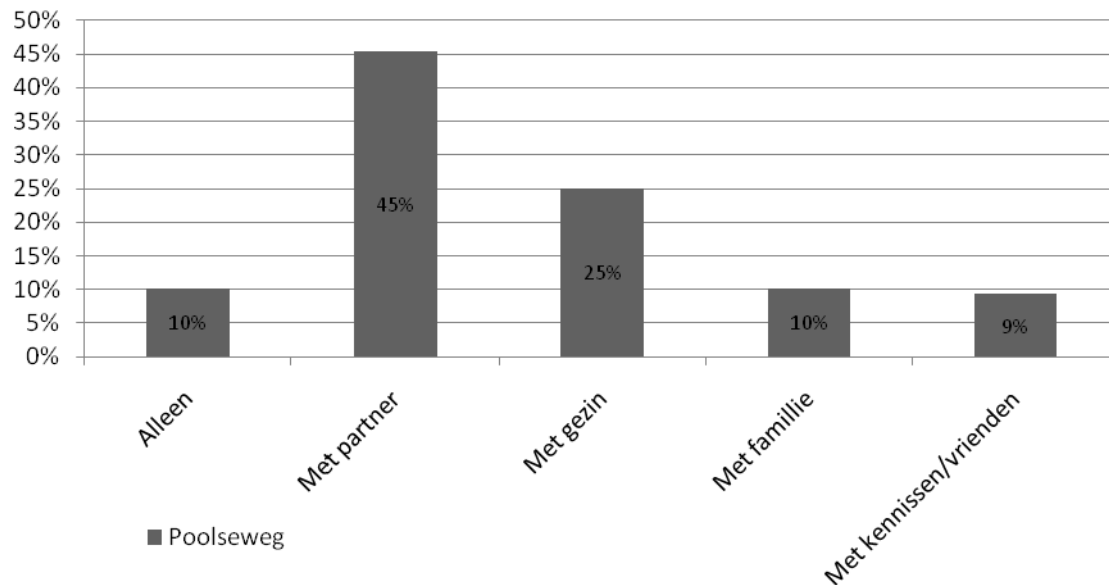
2.1 Karakterisering

Groepsgrootte en groep karakterisering

De gemiddelde groepsgrootte bij P-Veluwe Poolseweg bedraagt 2,6. Dit gemiddelde is het laagste ten opzichte van de overige locaties. Dit lage gemiddelde wordt veroorzaakt doordat vanuit de grootste groep met zijn tweeën komt (57%) en doordat er geen groepen groter dan zes personen naar Poolseweg kwamen tijdens het enquêteren.

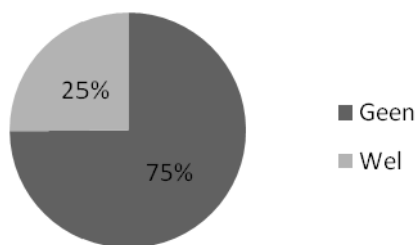

Figuur 2 Groepsgrootte

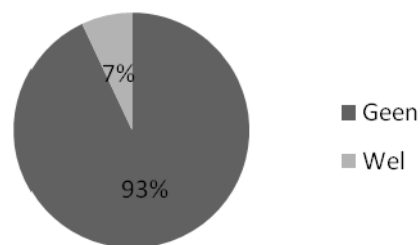

Figuur 3 Met wie gaat u naar...?

De meeste mensen komen met hun partner naar het gebied (45%) en het percentage dat alleen komt is met 10% het hoogst in vergelijking met de overige locaties. Een aandeel van 25% komt met het gezin naar de Poolseweg. 29% van de bezoekers heeft dan ook kinderen mee (zie figuur 30). Bij de Poolseweg komen ook veel hondenbezitters, 25% van de respondenten had een hond mee (zie figuur 4), terwijl de fiets opvallend weinig werd meegenomen. Dit werd door slechts 7% gedaan (zie figuur 5).

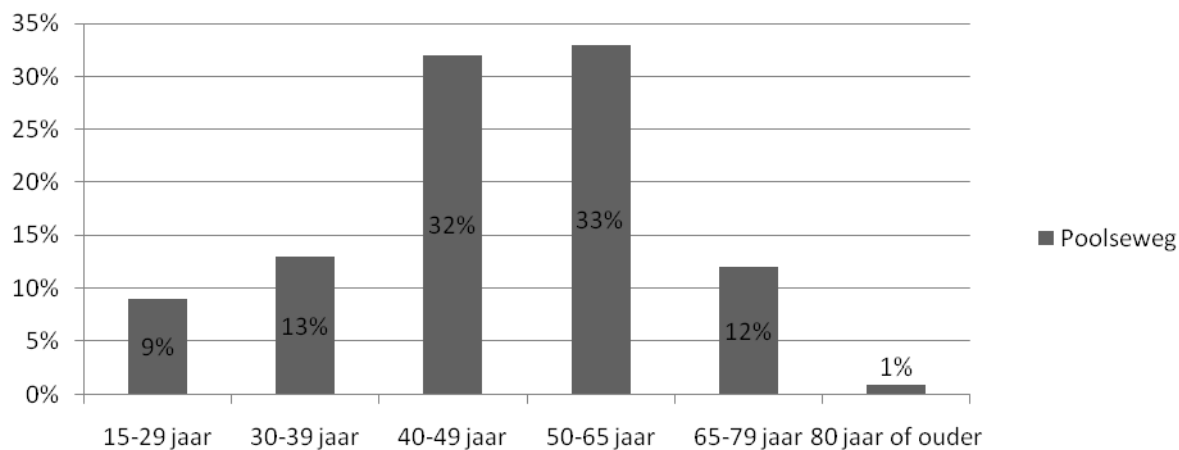
Figuur 4 Wel of geen hond mee?

Figuur 5 Wel of geen fiets mee?

Leeftijd

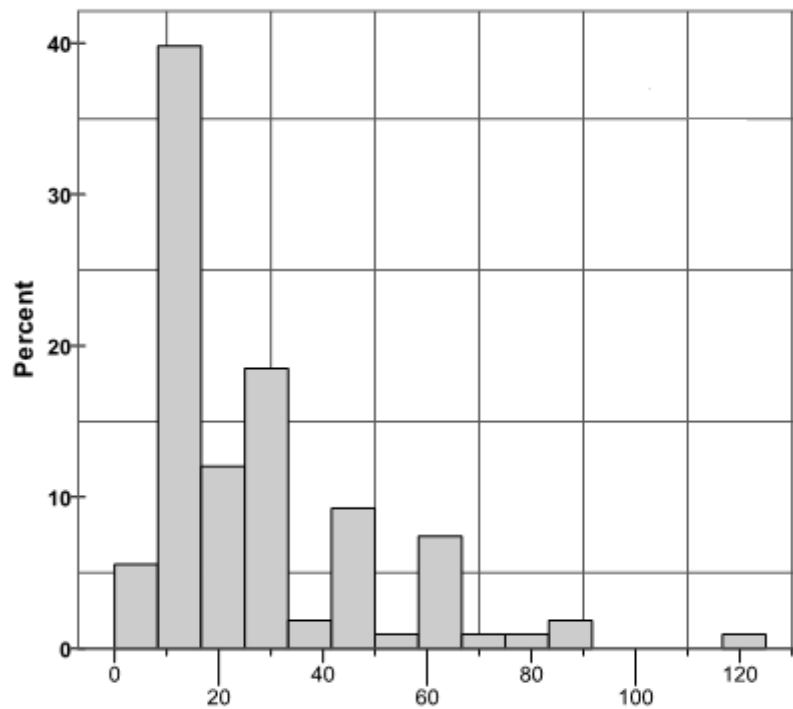
Poolseweg wordt met name bezocht door mensen in de leeftijdscategorieën 40-49 en 50-65 jaar (65%) (figuur 6). De jongere leeftijdsgroepen en de oudere leeftijdsgroepen komen relatief weinig voor in vergelijking met de overige locaties.

Figuur 6 Wat is uw leeftijd?

Reistijd

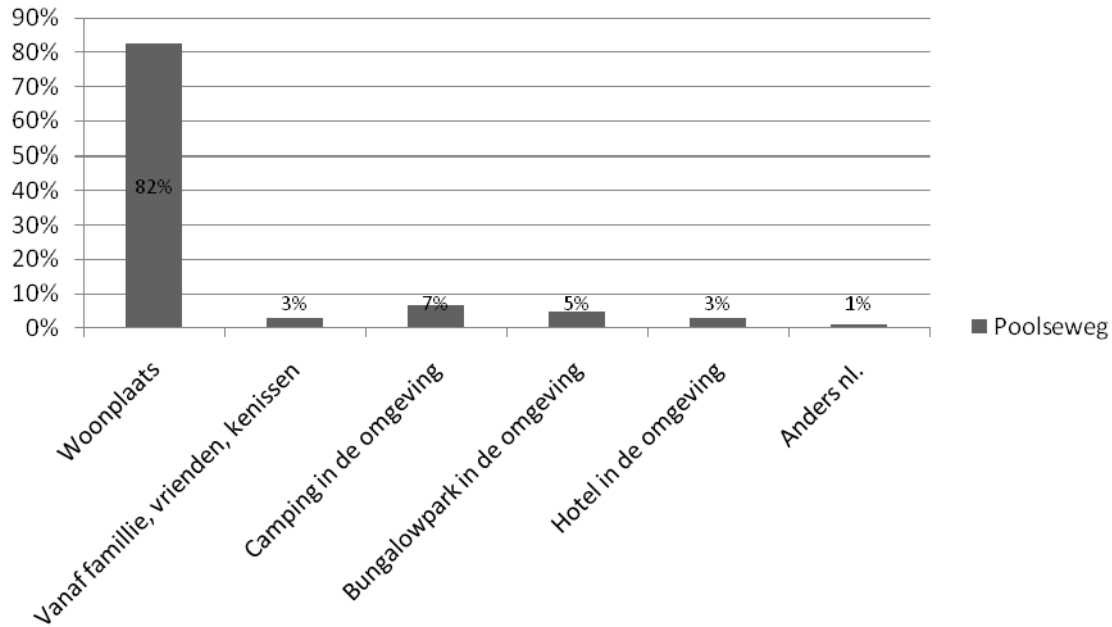
Met een gemiddelde reistijd van 27 minuten heeft de Poolseweg het laagste gemiddelde ten opzichte van de andere locaties. Dit is extra opvallend aangezien figuur 7 ook een aantal extreme waarde laat zien. Deze hebben een grotere invloed hebben naarmate het aantal enquêtes kleiner is.

Figuur 7 Reistijd (min)

Herkomst

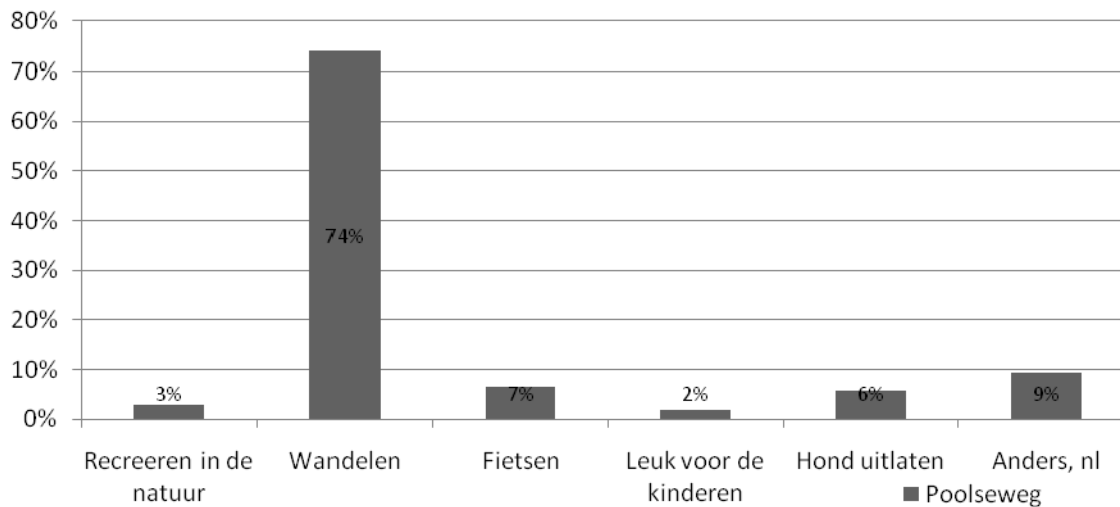
Net zoals bij de andere locaties komt veruit de meerderheid vanaf de woonplaats (82%). De lage aantallen bij camping, bungalow en hotel wijzen erop dat weinig mensen vanuit een vakantieadres de Poolseweg bezoeken (zie figuur 8).

Figuur 8 Waar komt u vandaan?

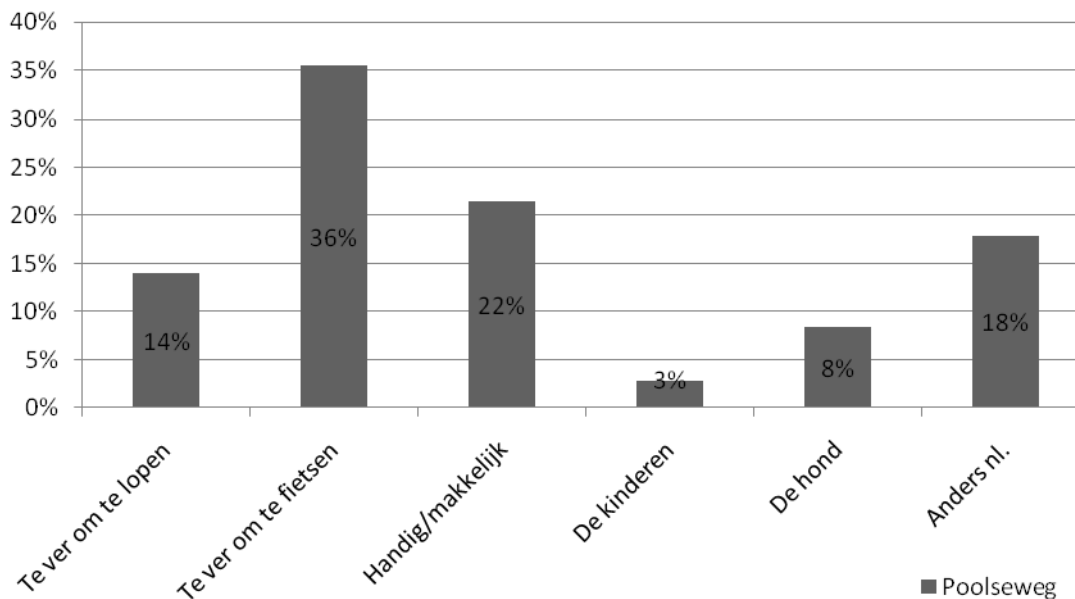
2.2 Recreatiemotief

Uit figuur 9 blijkt dat Poolseweg met name een wandellocatie is. Het hoge percentage van 74% is ook duidelijk het hoogst in vergelijking met de overige locaties. Verder blijkt ook dat de hond uitlaten op de Poolseweg een rol speelt (6%), maar dit aandeel is net als bij de categorie fietser (7%) bescheiden. Er is geen speciale attractie die trekt bij de Poolseweg of een veelvoorkomend zelf geformuleerd antwoordt.

Figuur 9 Met welk doel bent u naar dit gebied gekomen?

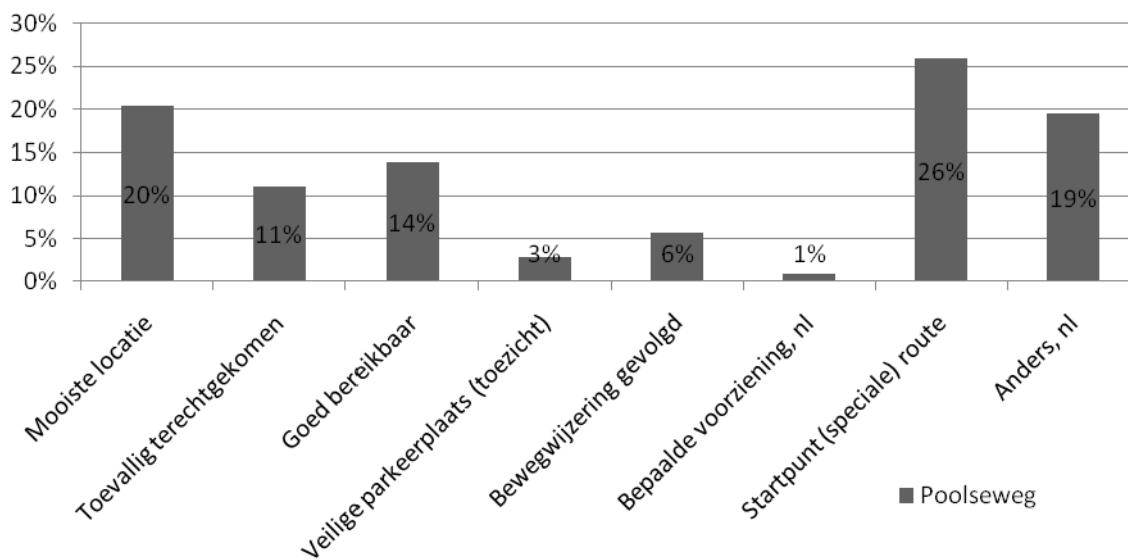
Reden komst met auto

Figuur 10 Wat is voor u de belangrijkste reden om met de auto te komen?

De belangrijkste reden om met de auto te komen is net zoals bij de andere locaties de afstand: te ver om te lopen of te ver om te fietsen (samen 50%). De kinderen (3%) spelen een kleine rol als reden om de auto te pakken. Het percentage van 8% wat vanwege de hond de auto pakt is wel het hoogst van de overige locaties. Het gemak neemt tevens een grote plaats in (22%). Daarnaast wordt in de categorie anders, nl gewezen op het ontbreken van een OV verbinding naar aanleiding van het opheffen van buslijn 104 (8x).

Parkeerkeuze

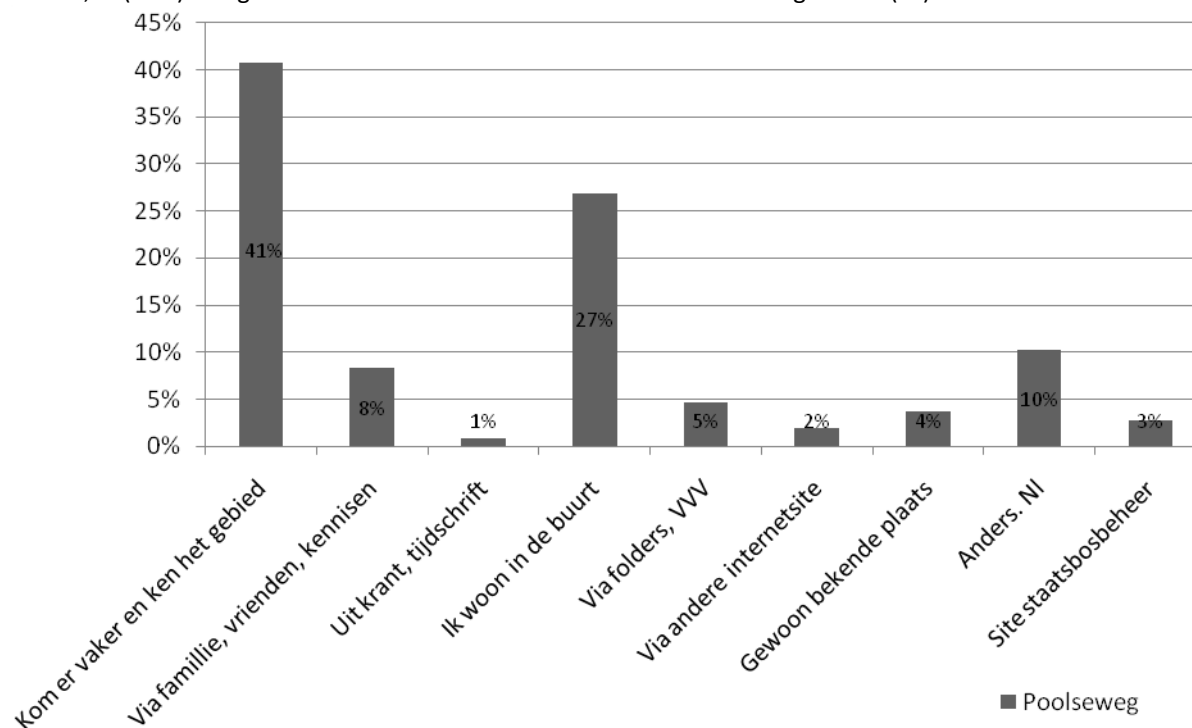

Figuur 11 Waarom parkeert u uw auto juist op dit parkeerterrein?

Vervolgens is gevraagd waarom men juist op Poolseweg parkeert. Uit de antwoorden blijkt dat de grootste groep vanwege het startpunt van routes naar de Poolseweg komen (26%). Een opvallend hoog percentage geeft aan dat de Poolseweg de mooiste locatie is (20%). Dit percentage wordt verder alleen benaderd door het Posbank-Paviljoen. Er is ook een relatief grote groep in de categorie “anders, nl”. Bij de zelfgeformuleerde antwoorden geeft men als parkeerredenen aan dat men er al jaren komt en het simpelweg een bekende plaats is (12x).

Informatiebron

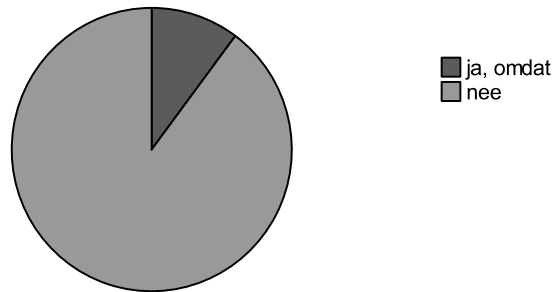
Veel mensen komen vaker bij Poolseweg en kennen het gebied (41%), daarnaast geeft 27% aan in de buurt te wonen (zie figuur 12). Het internet, folders en de media spelen amper een rol voorafgaand aan het bezoek. Het lijkt er veel meer op dat mensen als ze eenmaal een plek weten, hier uit gewoonte naar terug gaan. Uit de anders, nl (10%) categorie bleek dat de ANWB als informatiebron wordt gebruikt (5x).

Figuur 12 Op welke wijze heeft u voorafgaand aan uw bezoek gehoord of gelezen over dit gebied?

Bekendheid P-Veluwe

Een duidelijke meerderheid (77%) van de respondenten weet niet dat er inmiddels diverse P-Veluwe's zijn (zie figuur 31). Het percentage wat dan ook bewust voor de P-Veluwe kies is laag (10%) (zie figuur 13). Dit patroon is overeenkomstig met de overige locaties.

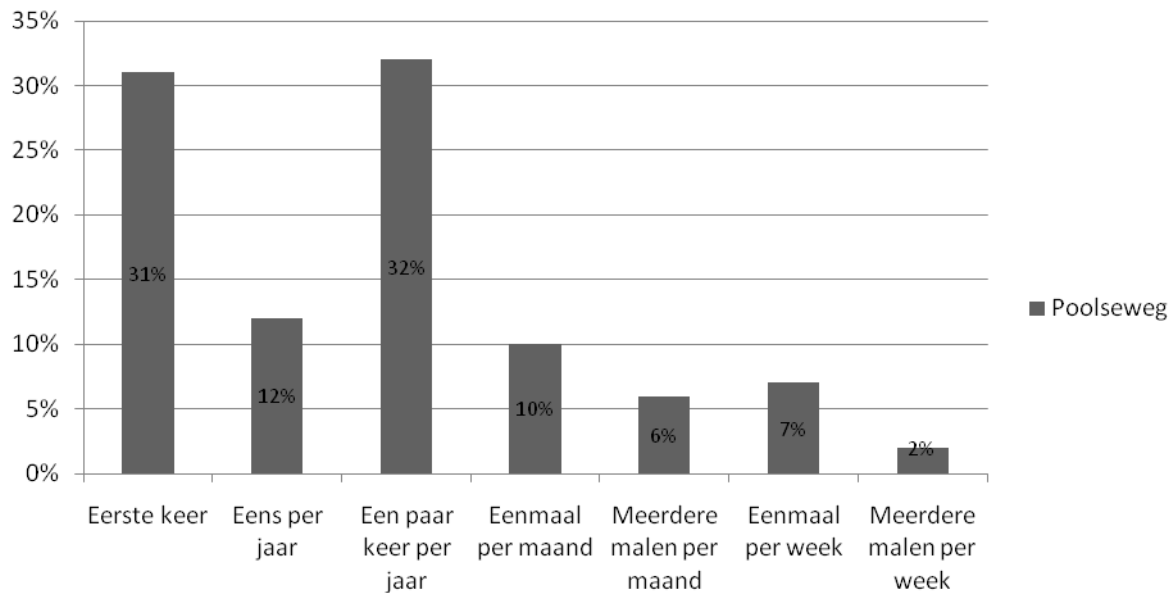
Figuur 13 Heeft u bewust voor de P-Veluwe als bestemming gekozen?

Om de bekendheid te vergroten zijn er ook folders meegegeven aan de respondenten. In deel twee zijn daar vervolgens twee vragen over gesteld. Slechts 2% kende de folder al (zie figuur 32) en voor 88% van de respondenten bevatte de folder nieuwe informatie.

2.3 Gebruik

Bezoekfrequentie

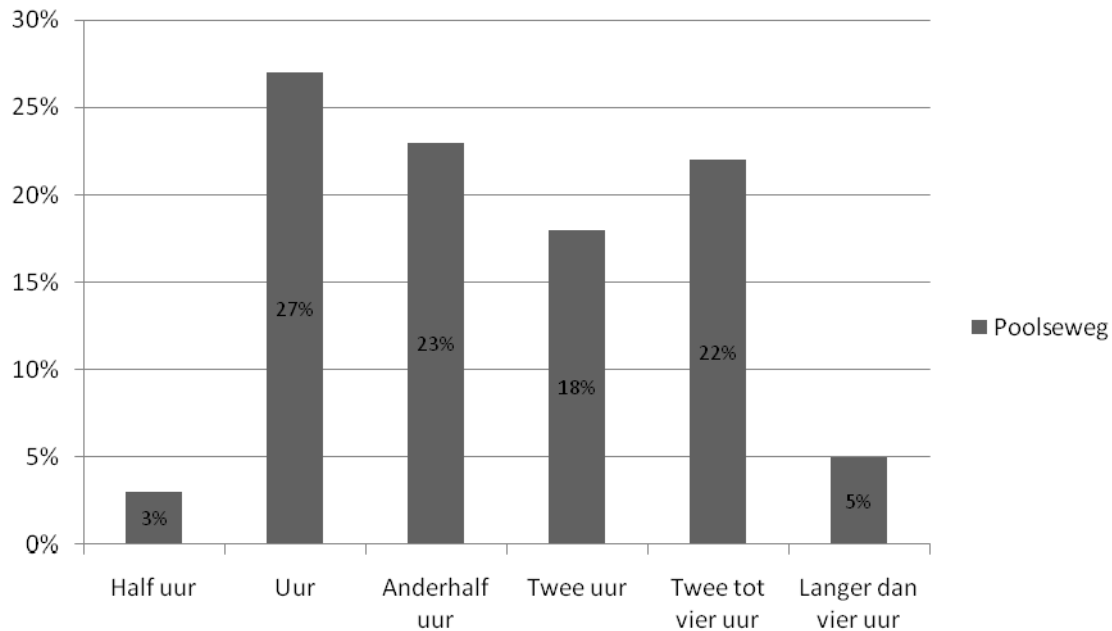
Uit figuur 14 is af te lezen dat de Poolseweg door de meeste mensen “een paar keer per jaar” bezocht wordt (32%). Daarnaast heeft P-Veluwe Poolseweg een grote groep bezoekers die voor de eerste keer komt (31%). Poolseweg is geen locatie waar men regelmatig recreëert, aangezien de categorieën “eenmaal per week” (7%) en “meerdere malen per week” (2%) laag zijn.

Figuur 14 Hoe vaak bezoekt u het gebied?

Verblijftijd

Bezoekers is gevraagd hoe lang zij meestal in het gebied verblijven. Er bestond ook de mogelijkheid om “weet ik nog niet” te antwoorden. Dit is door 2% van de respondenten gedaan. De overige resultaten zijn weergegeven in figuur 15. Opvallend is het verspreide patroon van de verschillende verblijftijden. Een uur komt het meeste voor (27%), maar ook een half uur, anderhalf uur en 2 uur wordt veelvuldig geantwoord. In vergelijking met de overige locaties verblijft men in Poolseweg relatief kort. Er zijn dan ook geen specifieke voorzieningen zoals bij de meeste overige locaties aanwezig zijn.

Figuur 15 Hoe lang blijft u meestal in het gebied?

Bezoekersaantallen

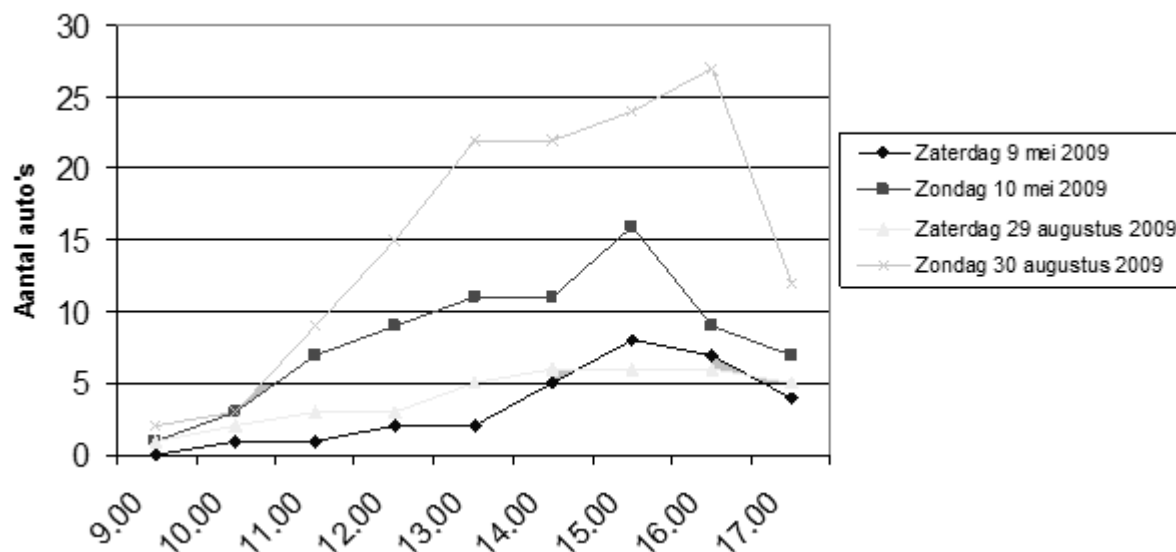
Poolseweg is één van de rustigste locaties ten opzichte van de overige locaties. Gedurende de dag loopt het aantal auto's op naar enkele tientallen. De beide zondagen was het tijdens de enquête dagen drukker dan op de zaterdag. Het weer heeft er wellicht voor gezorgd dat er tijdens het eerste weekend meer bezoekers waren dan tijdens het tweede weekend.

Het weer tijdens het weekend van 9 en 10 mei.

Op de 9e waren er perioden met zon, het meest in het noordwesten. In de avond veroorzaakte de frontale zone wat regen in het zuidoosten. Van 10 tot en met 13 mei werd er met een stevige ooststroming droge lucht aangevoerd. In het noorden was het helder en overdag zonnig, in het zuiden en soms in het midden veroorzaakte de frontale zone regelmatig wolkenvelden (KNMI, 2009a).

Het weer tijdens het weekend van 29 en 30 augustus.

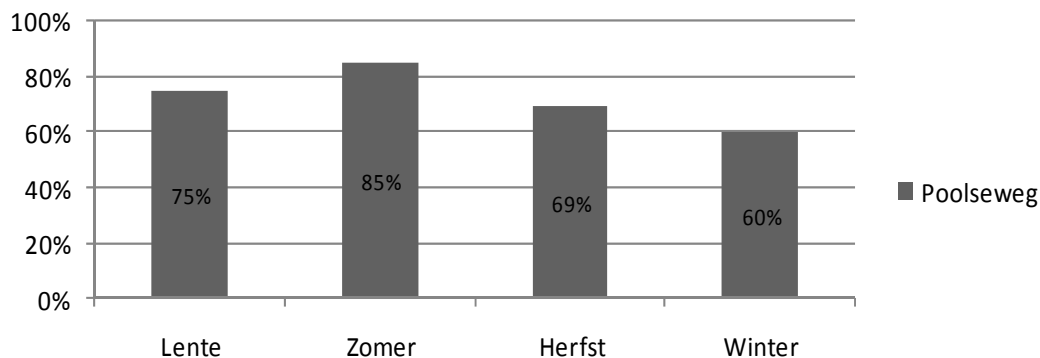
In de nacht van 28 op 29 augustus, op de 29e overdag en tijdens de nacht van 29 op 30 augustus leefde de buigheid soms op, vooral in het noorden van het land. Lokaal werd onweer waargenomen. Pas op de 30e overdag stabiliseerde de atmosfeer onder invloed van het opbouwende hoog. Het was op de 29e en 30e maximaal 18 tot 21 C (KNMI, 2009b)

Figuur 16 Bezoekpatronen Poolseweg per tijdstip (aantal auto's)

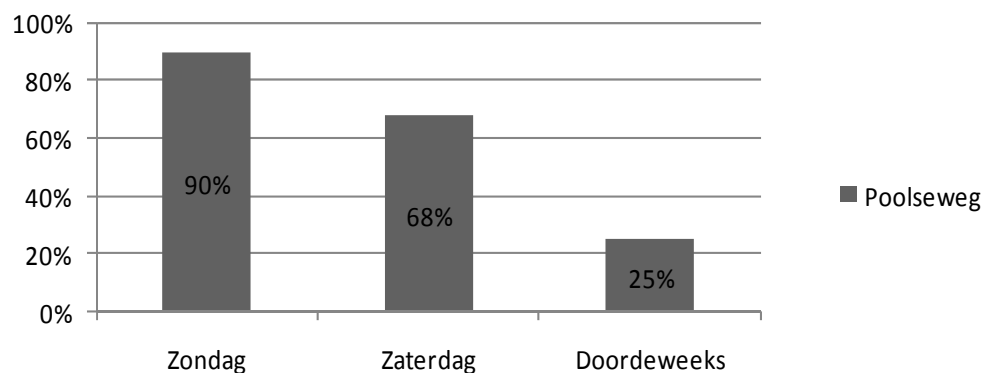
Seizoen- en dagbezoek

In de zomer bezoekt men meestal de Poolseweg, ruim 85% geeft aan de Poolseweg dan te bezoeken en dit percentage is het hoogst in vergelijking met de overige percentages. Wat ook opvalt is dat de percentages in de andere seizoenen niet veel zakken. Recreanten komen dus gedurende het hele jaar op de Poolseweg (zie figuur 17).

Figuur 17 Seizoensbezoek

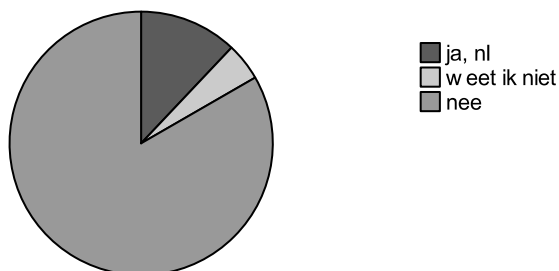
De zondag wordt het best bezocht met (90%), terwijl de zaterdag op afstand volgt met (68%). Dit bevestigt het groter aantal auto's op de zondag ten opzichte van zaterdag gedurende de enquêweekenden. Gevraagd naar de reden om op die dag naar het gebied te komen antwoordt het merendeel dat men op andere dagen moet werken (62%) of dat deze dag het beste uitkomt (28%). Dat het op een bepaalde dag rustiger in het gebied zou zijn geldt slechts voor (4%) (zie figuur 34).

Figuur 18 Dagbezoek

Eerder/Later

Een groep van 11% is vandaag al eerder met de auto op de Veluwe geweest (zie figuur 35). Echter net zoals bij bijna alle overige locaties bestaat er geen relatie met een specifiek ander deel. De respondenten geven andermaal allemaal een andere locatie aan. Bij de mensen die later nog een ander deel van de Veluwe willen bezoeken zien we wel een specifieke locatie. Een deel geeft namelijk aan nog naar het nabijgelegen “Restaurant De Zwarte Boer” te gaan (5x).

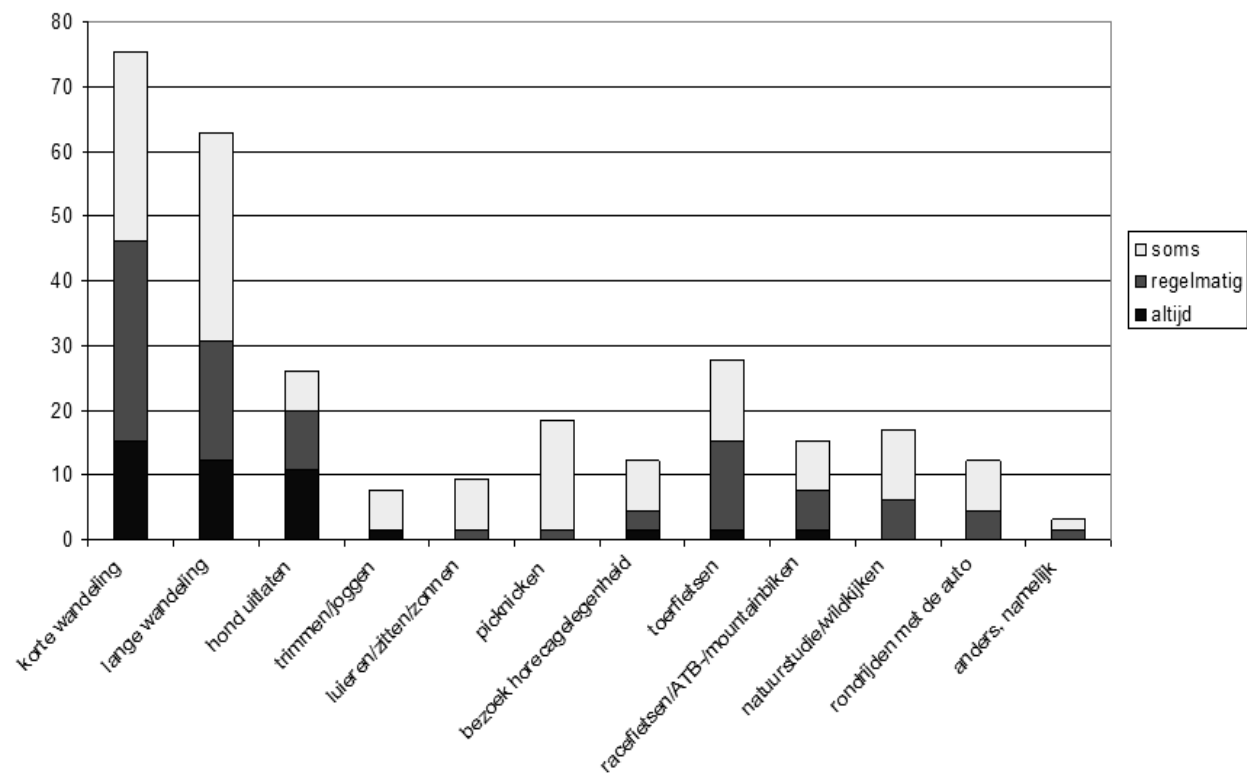
Figuur 19 Bent u van plan om later nog een ander deel van de Veluwe te bezoeken?

Activiteiten

De korte (75%) en lange wandeling (63%) zijn duidelijk de meest voorkomende activiteiten bij de Poolseweg (zie figuur 21). Deze worden op grote afstand gevolgd door het uitlaten van de hond (26%) en het toerfietsen (28%). In vergelijking met de overige locaties is het aantal mensen wat de hond uitlaat relatief hoog. Opvallend is het lage percentage wat een bezoek brengt aan de horecagelegenheid gezien de nabijheid van het restaurant De Zwarte Boer (12%), echter dit komt wellicht doordat die mensen hun auto parkeren op de parkeerplaats van het restaurant (zie figuur 20).

Figuur 20 Parkeerplaats restaurant De Zwarte Boer

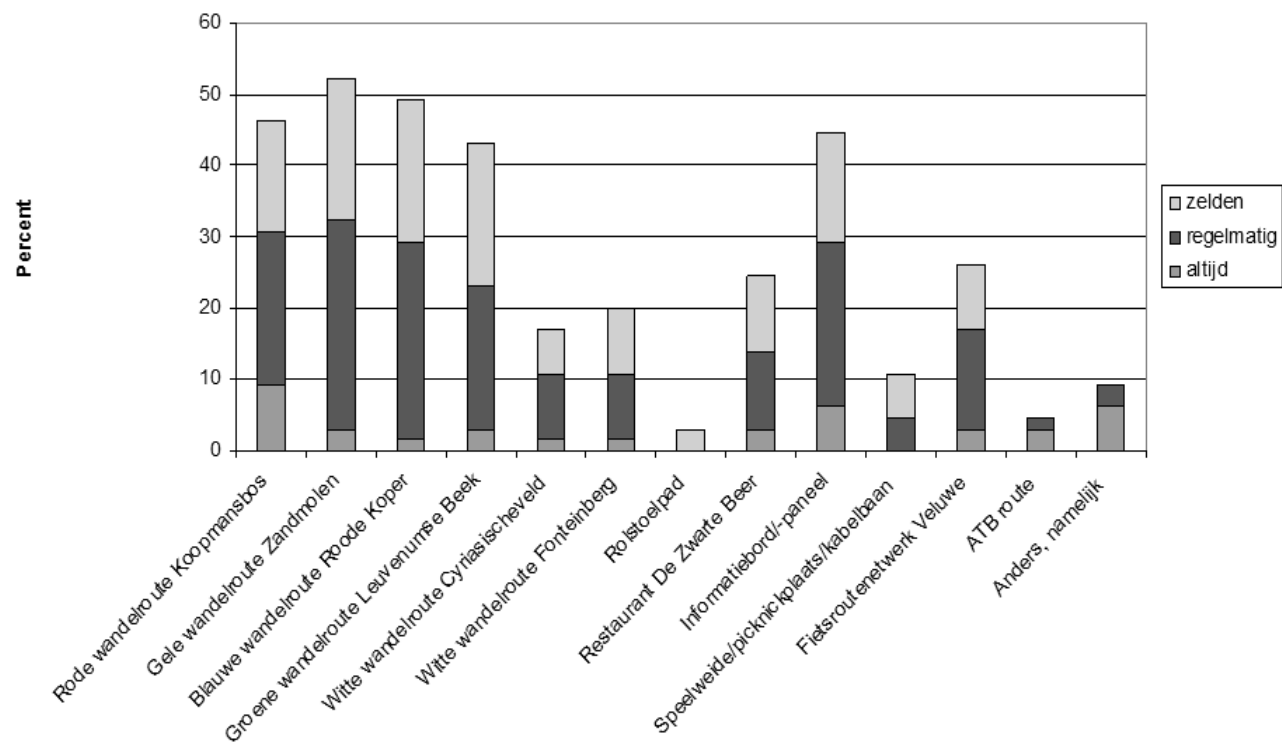
Figuur 21 Welke activiteiten verricht u meestal vanaf Poolseweg?

Voorzieningen

Van het grote aanbod in wandelroutes wordt veel gebruik gemaakt (zie figuur 22). De rode wandelroute Koopmansbos wordt het vaakst gebruikt. Deze wordt echter vlot gevolgd door de overige wandelroutes, met uitzondering van de witte wandelroute (zie figuur 23). Van het rolstoelpad wordt vrijwel geen gebruik gemaakt. Het informatiebord scoort bij de Poolseweg erg hoog. In de categorie “anders, nl” werd het lopen van een eigen route vermeld (4x). Bij de Poolseweg geven weinig mensen aan dat ze een voorziening hebben gemist. Bij anders, nl werd het gebrek van een kleine eet of drinkgelegenheid genoemd (4x). Behoeftte aan een toiletgelegenheid (3x) of meer prullenbakken (2x) en meer bankjes (2x) waren verder voorzieningen die meer dan één maal zijn genoemd.

Figuur 22 Wandelroutes

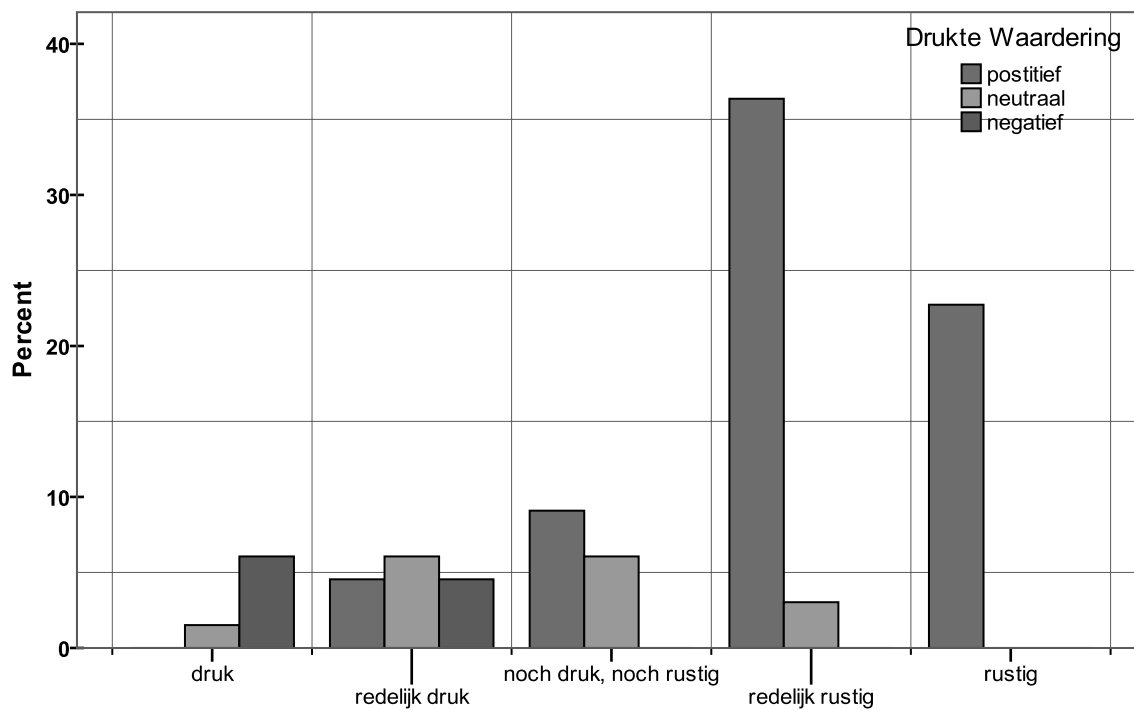

Figuur 23 Van welke voorzieningen rondom Poolseweg maakt u wel eens gebruik?

2.4 Waardering

Drukke waardering

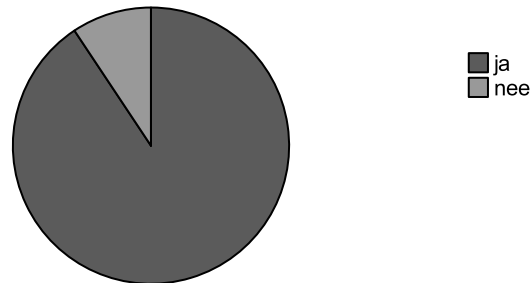
Poolseweg wordt door de meeste mensen als redelijk rustig ervaren (40%) en dit wordt positief gewaardeerd. Tevens is er een grote groep die het gebied rustig vindt en deze drukte ervaring positief waardeert (23%). Hiermee is de Poolseweg in vergelijking met de overige locaties één van de rustigste.

Figuur 24 Hoe ervaart u de bezoekdrukke in het gebied?

Indruk P-Veluwe bord

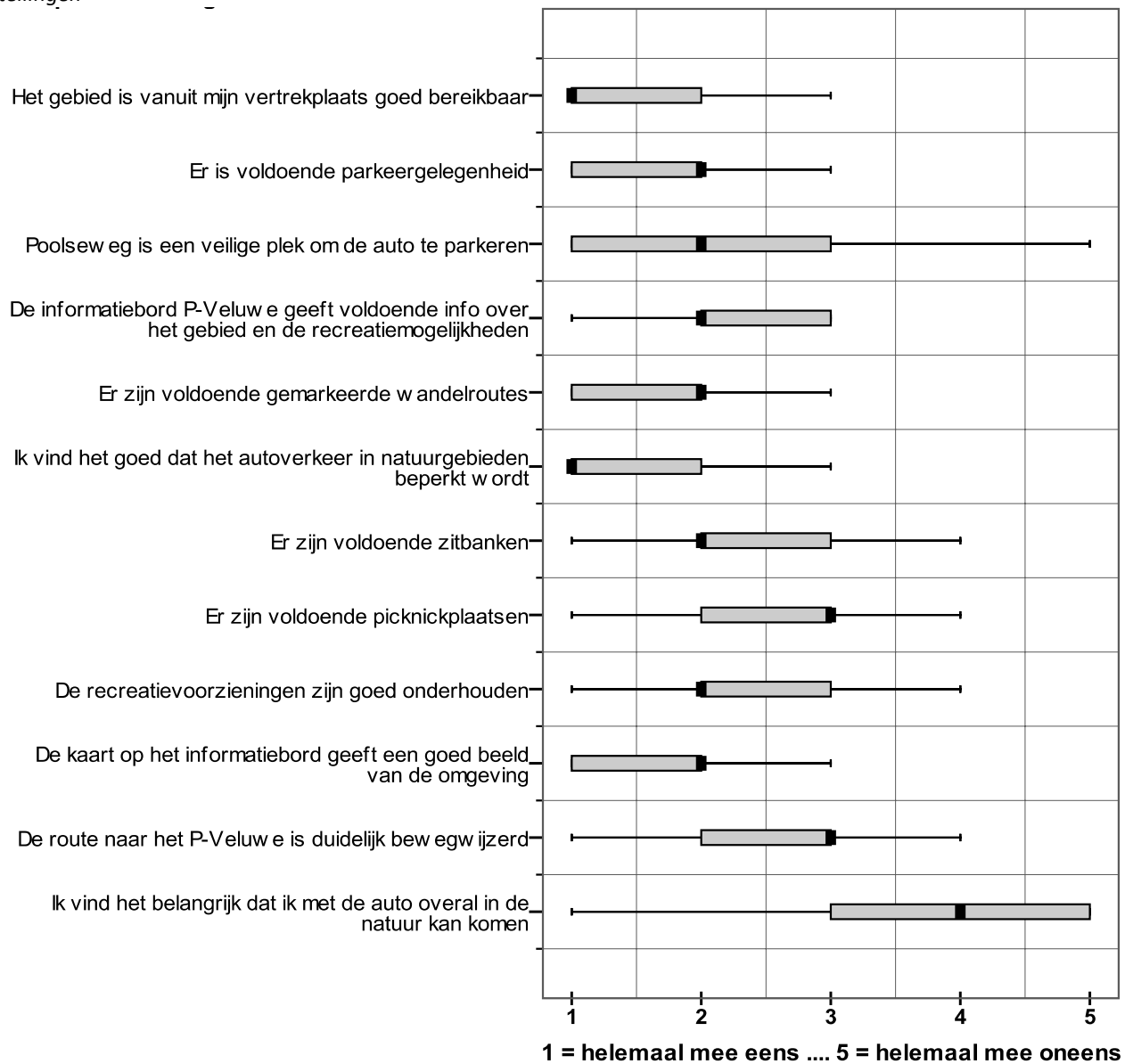
Bezoekers is ook middels drie vragen verzocht om het P-Veluwe bord te waarderen. Hieruit bleek dat de respondenten verdeeld waren over de opvallendheid van het bord. De helft vond het bord niet goed opvallen (zie figuur 36). Men vond het bord wel mooi (87%) (zie figuur 37) en het bord goed in het landschap passen (91%) (zie figuur 25).

Figuur 25 Past het bord goed in het landschap

De mensen die het bord niet in het landschap vonden passen is gevraagd aan te geven waarom dit niet het geval was. Een groot aantal heeft het bord gewoon niet gezien (13x). Dit komt omdat de focus op de parkeerplaats ligt bij het inrijden en niet op het bord. Op figuur 1 valt ook op dat het bord van natuurmonumenten op een betere plek staat, aangezien de ingang van het bos direct rechts hiervan ligt. Het P-Veluwe bord staat bij de ingang van de parkeerplaats, maar je komt er niet meer langs wanneer je direct het bos inloopt.

Stellingen

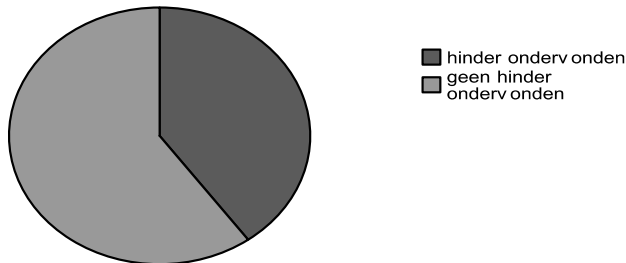

Figuur 26 In hoeverre bent u het eens met de bovenstaande stellingen?

De antwoorden op de stellingen laten in het algemeen een beeld zien van tevreden bezoekers. De bereikbaarheid wordt goed gewaardeerd evenals de parkeergelegenheid. Net zoals bij de overige locaties vindt men het goed dat het autoverkeer in natuurgebieden beperkt wordt en men vindt het over het algemeen niet belangrijk om met de auto overal in de natuur te kunnen komen. De veiligheid bij de Poolseweg wordt het laagst ingeschat ten opzichte van de overige locaties. Wellicht wordt dit veroorzaakt doordat de Poolseweg verscholen in het bos ligt. Over het informatiebord is men tevreden evenals over het aantal gemarkeerde wandelroutes. Over het aantal zitbanken, picknickplaatsen en onderhoud is men iets minder tevreden. Men is ontevreden over de bewegwijzering, niet geheel verassend aangezien de Poolseweg niet is bewegwijzerd wanneer je vanuit de richting van restaurant De Zwarte Boer komt.

Hinder

Door 40% van de respondenten wordt wel ergens hinder van ondervonden. Echter er worden allerlei verschillende hinderbronnen genoemd. De volgende hinderbronnen werden veelvuldig genoemd. Er wordt met name hinder ondervonden van de toegangsweg naar de parkeerplaats. Deze zit namelijk vol met kuilen (5x) (zie figuur 28). Daarnaast heeft men last van loslopende honden (4x). Daarnaast wordt er geklaagd over onduidelijke punten in de routes (4x).

Figuur 27 Heeft u hinder ondervonden?

Figuur 28 Kuilen in de toegangsweg

Cijfer

Het cijfer waarmee P-Veluwe Poolseweg door de respondenten werd gewaardeerd is een gemiddelde van 7,8

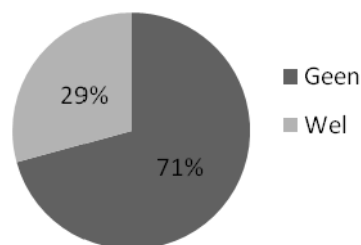
3 Conclusies/aanbevelingen

De Poolseweg is een zeer rustige P-Veluwe. De locatie ligt verscholen in het bos en is via een onverharde toegangsweg bereikbaar. Deze plaatsing zorgt ervoor dat de veiligheid laag wordt ingeschat. De P-Veluwe is vooral een wandellocatie, naast het grote aanbod in wandelroutes zijn er weinig andere voorzieningen aanwezig. De mensen verblijven dan ook niet lang in het gebied. De rustige locatie trekt vooral mensen uit de directe omgeving. Ook hondenbezitters waarderen dit. De kwaliteit van de Poolseweg kan nog verbeterd worden door de toegangsweg naar de parkeerplaats te egaliseren, de routes beter aan te geven en het P-Veluwe bord bij de ingang van het bos neer te zetten.

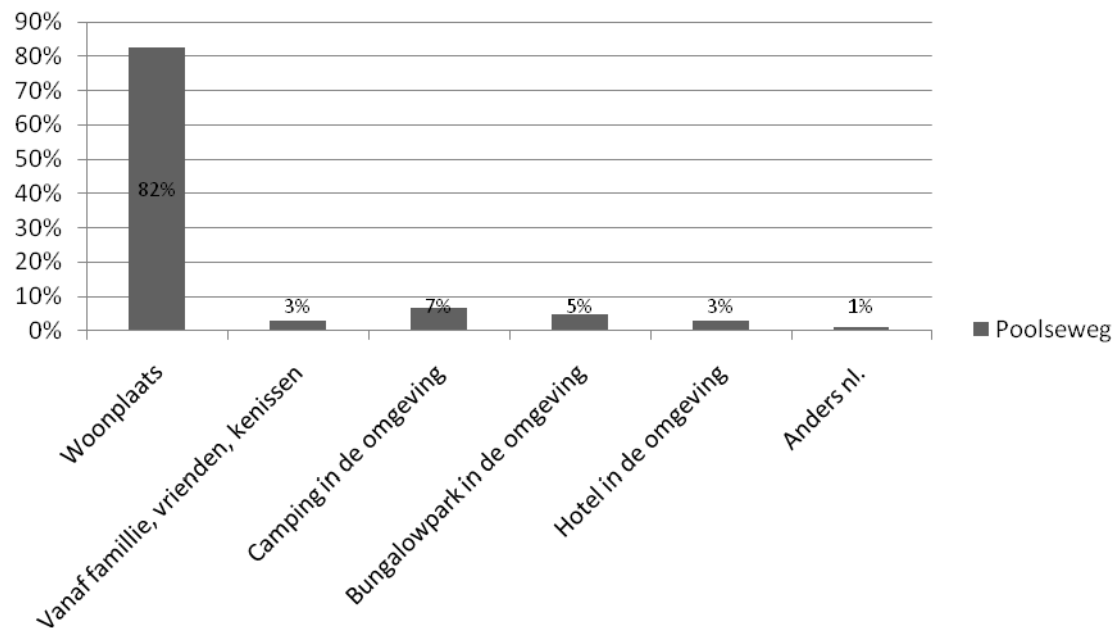
Literatuur

Beunen, R., L. de Schutter & C.F. Jaarsma (2010) Het recreatief gebruik van Veluwetransferia & P-Veluwe. Leerstoelgroep Landgebruiksplanning, Wageningen Universiteit, Wageningen.
KNMI, 2009a,
http://www.knmi.nl/klimatologie/maand_en_seizoenoverzichten/weerbeschrijving/mow0905.html
KNMI, 2009b,
http://www.knmi.nl/klimatologie/maand_en_seizoenoverzichten/weerbeschrijving/mow0908.html

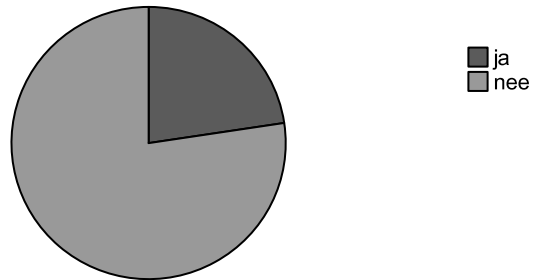
Bijlagen

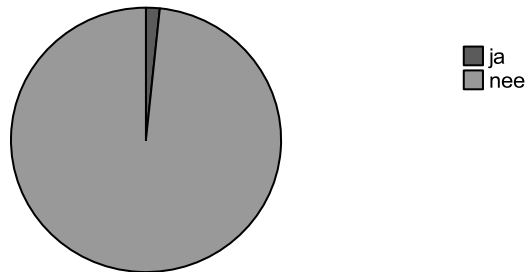
Figuur 29 Wel of geen kinderen mee?

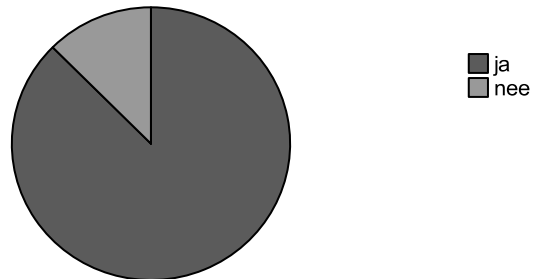
Figuur 30 Waar komt u vandaan?

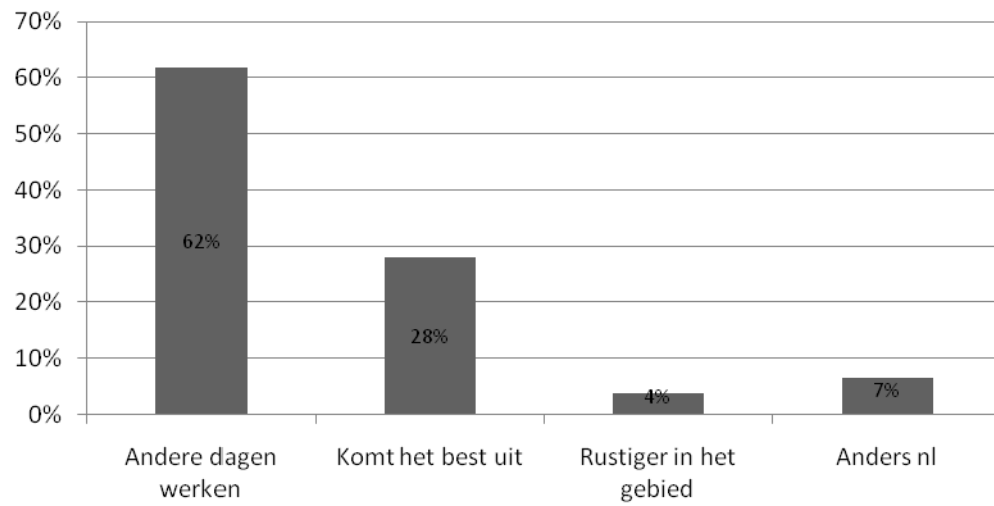
Figuur 31 Weet u dat er meerdere P-Veluwe's zijn?

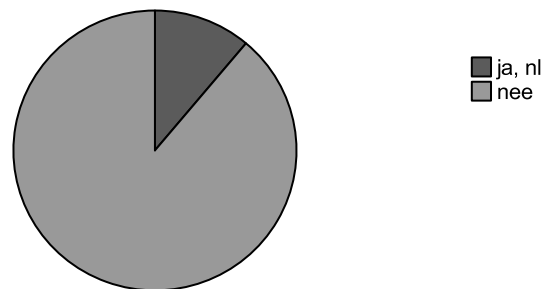
Figuur 32 Kende u de folder al?

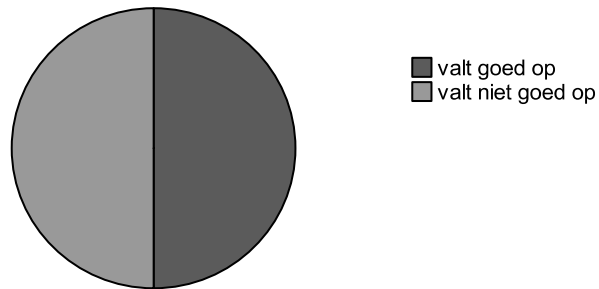
Figuur 33 Biedt de folder u nieuwe informatie?

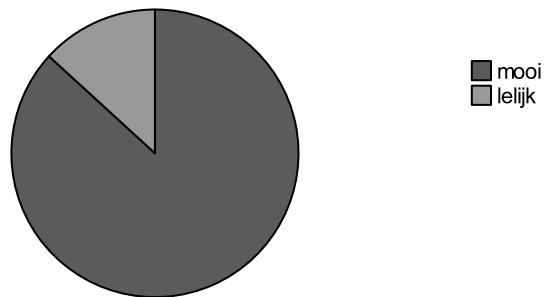
Figuur 34 Waarom bezoekt u het gebied op deze dagen?

Figuur 35 Bent u van vandaag eerder met de auto op de Veluwe geweest?

Figuur 36 Valt het P-Veluwe bord goed op?

Figuur 37 Vindt u het bord mooi of lelijk?